Lietas arhīva Nr. K71-0292-24/17
ECLI:LV:VRT:2024:0812.19420054524.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Cēsīs 2024. gada 12. augustā

Vidzemes rajona tiesa
tiesnese A.Papule,
piedaloties prokurorei S.Kristapai,
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu
/pers. A/, personas kods /personas kods/,
apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas (likuma redakcijā līdz 03.07.2024.).

Aprakstošā daļa

/pers. A/ vadīja transportlīdzekli bez atbilstošas kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas), atrodoties alkohola ietekmē, un konkrēti:

/pers. A/ 2024. gada 10. aprīlī ap plkst. 00.14 Valmieras novada /adrese/, virzienā no autoceļa /nosaukums/ uz /ielas nosaukums/ pusi, būdama alkohola ietekmē (alkohola koncentrācija izelpas gaisā 1,9703 un 2,0350 promiles, kas atbilst alkohola koncentrācijai asinīs), vadīja transportlīdzekli - automašīnu Ford Focus ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, bez transportlīdzekļu vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas).

Ar šādu savu rīcību /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, paredzētu Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā (likuma redakcijā līdz 03.07.2024.).

Motīvu daļa

Apsūdzētā/pers. A/ savu vainu viņai inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas (likuma redakcijā līdz 03.07.2024.) atzina pilnīgi, piekrītot visiem lietā savāktajiem pierādījumiem un kvalifikācijai. Lūdza pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā neizdarīt, saprotot pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas sekas.

Lūgumu neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā izteica arī valsts apsūdzības uzturētāja.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmo daļu pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanā netika izdarīta.

Apsūdzētā savu vainu viņai inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā aprakstītajā apjomā atzīst pilnīgi; tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētās /pers. A/ vainīgumu viņai celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas; kvalifikācija ir pareiza un viņas vainīgums inkriminētajā noziegumā ir pierādīts pilnīgi.

Lūgumu neizdarīt tiesas izmeklēšanā pierādījumu pārbaudi apsūdzētā un valsts apsūdzības uzturētāja.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527. panta trešajā daļā noteikto, pierādījumu analīze un to uzskaitījums netiek veikts.

Nosakot apsūdzētajai soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzētās personību, bet nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā viņas atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Atbilstoši Krimināllikuma 7.pantā noteiktajam, /pers. A/ ir izdarījusi mazāk smagu noziegumu.

/pers. A/ iepriekš ir vienu reizi tiesāta un vienu reizi sodīta ar prokurora priekšrakstu par sodu (32., 42.-44.lapa), un konkrēti:

1)2020.gada 16.janvārī Vidzemes rajona tiesā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas ar brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 4 gadiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta nosacījumiem brīvības atņemšanas sods noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz 6 mēnešiem. Spriedums stājies spēkā 28.01.2020.

Sodāmība nav dzēsusies.

2)Ar Vidzemes prokuratūras 2022.gada 9.septembra prokurora priekšrakstu par sodu sodīta pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas ar sabiedrisko darbu uz 80 stundām. Sabiedrisko darbu sods izciests 11.11.2022. Sodāmība dzēsusies.

/pers. A/ uzskatāma par administratīvi nesodītu personu.

/pers. A/ paskaidroja, ka uz noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdi strādājusi veikalā /nosaukums/ par pārdevēju; uz doto brīdi nestrādājot.

Apsūdzētās apgādībā ir trīs nepilngadīgi bērni- piecus, septiņus un deviņus gadus veci (lietas 30.lapa); viņa ir vienīgā ģimenes apgādniece.

/pers. A/ ir deklarētā dzīvesvieta, kas ir arī viņas faktiskā dzīvesvieta /adrese A/ (lietas 28.lapa).

Apsūdzētā paskaidroja, ka ģimenes vidējie ienākumi ir 500-600 EUR mēnesī, kas sastāv no uzturlīdzekļiem un valsts pabalsta bērniem.

/pers. A/ atbildību mīkstinošais apstāklis, saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu, ir savas vainas atzīšana un izdarītā nožēla.

Apsūdzētās atbildību pastiprinošais apstāklis, saskaņā ar Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 1. punktu ir tas, ka izdarītais noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas sankcijā (likuma redakcijā līdz 03.07.2024.) ir paredzēti alternatīvi sodi - brīvības atņemšana uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīga brīvības atņemšana, vai probācijas uzraudzība, vai sabiedriskais darbs, vai naudas sods, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas

tiesības uz pieciem gadiem.

Krimināllikuma 46. panta ceturtā daļa nosaka, ka brīvības atņemšanas sodu par mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Tiesa atzīst, ka /pers. A/ sods nosakāms sabiedrisko darbu veidā.

Nosakot /pers.A/ sodu, jāņem vērā viņas ģimenes stāvoklis, proti, tas, ka viņas apgādībā ir trīs nepilngadīgi bērni.

Tiesību teorijā norādīts, ka ziņas, kas raksturo personību un kurām ir krimināltiesiska nozīme, skar četrus cilvēka dzīves un darbības aspektus: 1) fizisko stāvokli, 2) psihisko stāvokli, 3) sociālo statusu un 4) tiesisko statusu, un to izvērtēšana ļauj, no vienas puses, noskaidrot personas noziedzīgās uzvedības cēloņus, tās noziedzīgo tieksmju stabilitāti, bet, no otras puses, noteikt maksimāli lietderīgo soda veidu, lai sasniegtu tā mērķi. Savukārt viens no apstākļiem, kas raksturo personas sociālo statusu, ir tās ģimenes stāvoklis un apgādājamo personu esība (Krastiņš U., Liholaja V. Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa (I-VIII2 nodaļa). Otrais papildinātais izdevums. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2018, 197.-198.lapa).

Augstākās tiesas judikatūrā norādīts, ka apsūdzētā ģimenes stāvokļa kā personību raksturojoša apstākļa izvērtējumam ir būtiska nozīme lietas taisnīgā izspriešanā, individualizēta un taisnīga soda noteikšanā (Augstākās tiesas 2018.gada 19.septembra lēmums lietā Nr. SKK-426/2018, (ECLI:LV:AT:2018:0919.11091016216.6.L)).

Tiesas ieskatā /pers. A/ jādod iespēja izciest sodu sabiedrībā Valsts probācijas dienesta uzraudzībā sabiedrībai derīgos darbos. Fakts, ka apsūdzētajai jārūpējas par trim nepilngadīgiem bērniem, kuri reāli atrodas viņa apgādībā un ikdienas aprūpē, tiesas ieskatā ir pamats tam, lai humānu apsvērumu dēļ /pers. A/ noteiktu sodu, kas nav saistīts ar brīvības atņemšanu.

Konkrētajā kriminālprocesā, izvērtējot visus apstākļus, kas attiecas gan uz izdarīto noziedzīgo nodarījumu, gan uz apsūdzētās ģimenes stāvokļa kā personību raksturojošu apstākļu izvērtējumu, tiesa nepievienojas prokurores viedoklim, ka apsūdzētajai sods būtu nosakāms reālas brīvības atņemšanas veidā, pie tam virs īslaicīgas brīvības atņemšanas soda maksimālās robežas. Tiesas ieskatā, soda mērķa sasniegšanai, kas, cita starpā, ir sodīt vainīgo personu par izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, resocializēt sodīto personu, nav nepieciešams /pers. A/ izolēt no sabiedrības. Tiesa atzīst, ka, sabiedriskā darba piemērošana apsūdzētajai būs krimināltiesisko attiecību taisnīgs noregulējums.

Būtiska nozīme individualizēta soda noteikšanā ir apsūdzētā personību raksturojošo ziņu, tai skaitā ģimenes stāvokļa, izpētei, kā arī noziedzīgā apdraudējuma rakstura un radītā kaitējuma izvērtējumam. Lai arī apsūdzētā ir izdarījusi noziedzīgu nodarījumu pret satiksmes drošību, reālas kaitīgas sekas nav iestājušās.

/pers. A/ aizturēta 2024.gada 10.aprīlī plkst.00:34 Kriminālprocesa likuma 264.panta pirmās daļas 1.punkta kārtībā (lietas 14.lapa). Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta pirmās daļas 2.punktu, sabiedriskā darba sodā /pers. A/ ieskaitāms aizturēšanā pavadītais laiks no 2024. gada 10.aprīļa plkst.00:34 līdz 2024.gada 10.aprīļa plkst.14:57 (viena diena), t.i., 8 sabiedrisko darbu stundas.

/pers. A/ piemērojams Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas sankcijā paredzētais papildsods –transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana.

/pers. A/ piemērotais drošības līdzeklis – dzīvesvietas maiņas paziņošana un aizliegums izbraukt no valsts, atceļams pēc sprieduma stāšanās spēkā.

Krimināllikuma 70.14 panta 1.1 daļa noteic, ja izdarīts šā likuma 262. pantā paredzētais noziedzīgais nodarījums ar transportlīdzekli, kas pieder citai personai, no noziedzīgu nodarījumu izdarījušās personas piedzen pilnu vai daļēju šā transportlīdzekļa vērtību.

No Valsts akciju sabiedrības "Ceļu satiksmes drošības direkcija" Informatīvās sistēmas izdrukas redzams, ka, /pers. A/ vadītā transportlīdzekļa Ford Focus ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ īpašniece ir /pers. F/ (lietas 13.lapa), tāpēc lemjams jautājums par transportlīdzekļa pilnas vai daļējas vērtības piedziņu no apsūdzētās par labu valstij.

No /amatpersona/ 2024.gada 25.aprīļa uzziņas redzams, ka transportlīdzeklim Ford Focus ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, ņemot vērā tehnisko un vizuālo stāvokli, nobraukumu, noteikta vidējā vērtība 1500 EUR (lietas 45.lapa).

Ievērojot apsūdzētās materiālo stāvokli, prokurore lūdza piedzīt no apsūdzētās daļēju minētā transportlīdzekļa vērtību, proti, 800 EUR.

Tiesa uzskata, ka no apsūdzētās par labu valstij piedzenama transportlīdzekļa daļēja vērtība 800 EUR. Lietā esošās ziņas par apsūdzētās finansiālajām iespējām, mantisko stāvokli liecina, ka apsūdzētajai samaksāt transportlīdzekļa pilnu vērtību būs apgrūtinoši. Mantas īpašajai konfiskācijai, kas nav krimināls ods, bet piespiedu ietekmēšanas līdzeklis, ir jēga tad, ja persona reāli var samaksāt noziedzīga nodarījuma izdarīšanas priekšmeta vērtību, tā izjūtot sekas savai neatļautajai un sodāmajai rīcībai.

Apsūdzētajai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par konfiscējamās mantas aizstāšanas piedziņu – trīsdesmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

2024. gada 10.aprīlī izņemts /pers. F/ piederošais transportlīdzeklis Ford Focus ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ un nodots glabāšanai Nodrošinājuma valsts aģentūrai (lietas 10.-12.lapa).

Ar /amatpersona/ 2024.gada 11.aprīļa lēmumu par rīcību ar lietiskajiem pierādījumiem izlemts atdot /pers. F/ pēc piekritības automašīnu Ford Focus ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ (lietas 34.lapa).

Lietai pievienots izdevumu aprēķins Nr. 843-KL-2024, kurā norādīts, ka izdevumi par transportlīdzekļa Ford Focus ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ evakuāciju ir 193,60 euro, bet izdevumi par automobiļa glabāšanu laikā no 10.04.2024. līdz 12.04.2024. ir 6,39 euro. Aprēķinā norādīts, ka ar transportlīdzekļa glabāšanu saistītos tiešos administratīvos izdevumus veido 17,80 euro. Tādējādi kopējā izdevumu summa ir 217,79 euro (lietas 38.lapa).

Lietā nav konstatēti apstākļi, kas būtu par pamatu apsūdzēto atbrīvot no procesuālo izdevumu samaksas, tāpēc tie saskaņā ar Krimināprocesa likuma 368. panta pirmo daļu piedzenami no /pers. A/.

Apsūdzētajai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par procesuālo izdevumu piedziņu – trīsdesmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Izlemjot jautājumu par lietiskajiem pierādījumiem, tiesa vadās pēc Krimināprocesa likuma 240.panta prasībām. Lietiskais pierādījums - transportlīdzeklis Ford Focus ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, kas nodots glabāšanā transportlīdzekļa īpašniecei /pers. F/, uzskatāms par atgrieztu īpašniekam (KPL 240. panta pirmās daļas 1. punkts).

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz izteikto un saskaņā ar Krimināprocesa likuma 520.pantu, 523.pantu, 524.pantu, 527.pantu , 528.pantu, 529.pantu, 530.panta pirmo daļu tiesa

nosprieda:

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīgā nodarījumā, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā (likuma redakcijā līdz 03.07.2024.), un sodīt viņu ar sabiedrisko darbu uz 140 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta pirmās daļas 2.punktu kā izciestu sabiedrisko darbu sodā /pers. A/ ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2024. gada 10.aprīļa plkst.00:34 līdz 2024.gada 10.aprīļa plkst.14:57 (viena diena), t.i., 8 sabiedrisko darbu stundas.

/pers. A/ 10 darbdienu laikā, pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā, pieteikties Valsts probācijas dienesta Vidzemes reģiona teritoriālās struktūrvienības Valmieras nodaļā – Valmierā, Meža ielā 7, sabiedrisko darbu soda izciešanai.

Soda izpildes institūcijai par sprieduma izpildi paziņot Vidzemes rajona tiesai.

Kā drošības līdzekli līdz sprieduma stāšanās likumīgā spēkā /pers. A/ atstāt iepriekšējo – dzīvesvietas maiņas paziņošana un aizliegums izbraukt no valsts.

Saskaņā ar Krimināllikuma 70.14 panta 1.1 daļu piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij transportlīdzekļa Ford Focus ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, daļēju vērtību 800 EUR.

Samaksa veicama Tiesu administrācijas kontā, reģistrācijas numurs 90001672316, konts Nr.LV02TREL819045815400B, BIC kods TRELLV22, maksājuma mērķis: EKK F22010010 par konfiscējamās mantas aizstāšanu kriminālprocesā Nr. 19420054524.

Noteikt nolēmumam daļā par konfiscējamās mantas aizstāšanas piedziņu labprātīgas izpildes termiņu 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās, un uzliekot par pienākumu /pers. A/ maksājumu apliecinošu dokumentu iesniegt Vidzemes rajona tiesai.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij procesuālos izdevumus 217,79 EUR (divi simti septiņpadsmit euro 79 centus), kas saistīti ar transportlīdzekļa Ford Focus, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, nogādāšanu glabāšanai un glabāšanu Nodrošinājuma valsts aģentūrā.

Procesuālie izdevumi ieskaitāmi kontā Nr. LV86TREL2140651020000, saņēmējs Nodrošinājuma valsts aģentūra, reģistrācijas Nr. 90009112024. Maksājuma mērķī norādāms –NVA lietas Nr.KL-14610, EKK21490, procesuālie izdevumi lietā Nr. 19420054524.

Noteikt nolēmumam daļā par procesuālo izdevumu piedziņu labprātīgas izpildes termiņu 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās, un uzliekot par pienākumu /pers. A/ maksājumu apliecinošu dokumentu iesniegt Vidzemes rajona tiesai.

Pēc sprieduma stāšanās spēkā - lietisko pierādījumu - transportlīdzekli Ford Focus ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, kas nodots glabāšanā transportlīdzekļa īpašniecei /pers. F/, atstāt /pers. F/ rīcībā.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams.

Procesa dalībnieki 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu.

Pilnu spriedumu apelācijas kārtībā 10 dienu laikā pēc dienas, kad kļuvis pieejams pilns tiesas spriedums, var pārsūdzēt vai protestēt Vidzemes apgabaltiesā daļā par piespriesto sodu vai pieļautiem procesuāliem pārkāpumiem, sūdzību vai protestu iesniedzot Vidzemes rajona tiesā.

Tiesnese A.Papule

Pilna teksta spriedums pieejams Vidzemes rajona tiesas Cēsīs kancelejā 2024.gada 5.septembrī.

Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu